

Glasba na elektronskih medijih ZKP RTV Slovenija 2018–2019

Tokratna bera »samo« osmih novih nosilcev zvoka *Klasika 2019* je na videz enaka lanski (2017–2018), sicer pa zaradi več plošč v enem samem naslovu številčnejša, zlasti pa še kvalitetnejša. Teh izdaj ne bi bilo brez vrhunskih slovenskih glasbenih umetnikov različnih generacij, ki so spet postvarili odlične posnetke za radijski arhiv. Šest samostojnih plošč, antologija s šestimi ploščami in en dvojni album so nastali v sodelovanju z *Radiem Slovenija: Prvi in Program Ars, Glasbena produkcija* in *Radio Maribor RTV Slovenija*, ter ob podpori kooperatorjev, *Slovenskega glasbenoinformacijskega centra SIGIC*, Dike in Dejana Bravničarja, donatorjev, sponzorjev idr. Vse nove izdaje tako predstavljajo nov gradnik slovenske kulturne dediščine in žive glasbene umetnosti ter so eden od pomembnih kamenčkov v mozaiku izpolnjevanja pomembnih nalog javne službe nacionalnega medijskega RTV-servisa oz. njegove *Založbe kakovostnih programov RTV Slovenija*. Tradicionalna in vsakoletna promocija diskografskih dosežkov ZKP RTV Slovenija je tudi v letu 2019 v *Rdeči dvorani* ljubljanskega *Magistrata* prinesla zadnji izdani založniški diskografski program, cedejke iz let 2018–2019, torej tistih, ki redno izidejo med dvema kulturnima praznikoma. Vsakokrat je ta praznik slovenske (glasbene) diskografije obogaten kot srečanje z avtorji elektronskih medijev,

izvajalci in ustvarjalci umetniške in drugih glasbenih zvrsti in žanrov v zadnjem, že omenjenem obdobju. Tudi tokrat (20. feb. 2019) je bilo tako. Vodja založniške dejavnosti RTV SLO **Mojca Menart** je predstavila njihove izdaje komorne, zborovske, antologijske violinske, koncertantne, simfonične (orkestrske), vokalno-instrumentalne – otroške zborovske in zabavne glasbe. Na tradicionalnem vsakoletnem srečanju z

avtorji, izvajalci in ustvarjalci komorne, simfonične, otroške glasbe in jazza na nosilcih zvoka, ki so v zadnjem letu izšli pri *Založbi RTV Slovenija*, založbi kakovostnih programov, je bilo torej spet živo.

Eden najmlajših slovenskih instrumentalnih duov, Mariborčana flvtist **Martin Belič** in pianist **Ivan Ferčič**, je pod naslovom *Opus* Theobalda Böhma (1794–1881) prinesel šest del tega nemškega flvtista, skladatelja in inovatorja; komaj kaj znanega, razen seveda flvtistom. Kot tak je še kako znanomoval ne le nemško, ampak kar evropsko glasbeno zgodovino 19. stol., še posebej flvtistično. Tokratni Böhmov flvtno-klavirski opus predstavljajo njegova dela od op. 16 do 35 (izbor), kar pomeni, da v interpretacijah flvtista Beliča in pianista Ferčiča na plošči poslušamo *Souvenir*, *Rondo a la Tarantella*, *Larghetto*, *Pot-pourri*, *Andante* in *Grand Polonaise*. Partiture je izvajalcema in izdajatelju zgoščenke posredoval *Theobald Böhm Archiv* iz Münchna, posnetek pa je nastal v dvorani *KGB Maribor*. Niz »mariborske« glasbene (re)produkcije je nadaljevala tamkajšnja (radijska) glasbena urednica Urška Čop Šmajgert in ga uvedla z njihovo aktualno in tovrstno zborovsko diskografijo; vse v produkciji *Akademškega pevskega zbora Maribor*, ki ga nazadnje (od 2012) vodi skladateljica in zborovodkinja Tadeja Vulc (roj. 1978). **Prva plošča** prinaša posnetke zbora s tekmovanj oz. v živo iz njihove, torej mariborske *Unionske dvorane* (2014–2016). Tokratni *Zven našega odra* prinaša tako rekoč antologijo, retrospektivo zborovega prepevanja vse od najzgodnejših Palestrine in Gallusa do R. Gobca, T. Vulc, Matsuhite, Saint Saënsa, Vile, Merkušja, Patriquina, Čopija in Lebiča. **Druga plošča** iz mariborske zborovske serije je posebnost v več pogledih. Kajti na tiskovki smo dobili v roke le ovitek za ploščo in kodo, s katero najdemo in lahko poslušamo na spletu

posnetke del, *mešanih zborov*, ki so jih podpisali izključno slovenski skladatelji in skladateljice A. Makor, T. Vulc, M. Kastelic, H. Vidic, N. Forte in T. Bec. Dela z oznako »prvi posnetki na digitalnem albumu« s skupnim naslovom *Vojna in mir* je izzvala lanska 100. obletnica konca (1. svetovne) vojne 1918 in *APZ Maribor* je to pospremil z omenjenim 2-letnim projektom. Z njim je osvetlil tisti čas in naš prostor. V knjižici so objavljena vsa besedila (v slov. in angl.), avtorjev S. Kosovela, D. Ketteja in A. Funtka. 50-članski (mešani pevski) zbor s solisti in solistkami ter pianistko Živo Horvat tako izzveni arhaično (zaradi besedil) in moderno (zaradi sodobnih slovenskih skladateljev in interpretacij). Pri tej predstavitvi je sodelovala tudi predstavnica *APZ Maribor* Eva Kovačič Ivanjko.

Od mariborskega triptiha pa zdaj h kar **šestim antologijskim ploščam** našega odličnega violinista: umetnika in pedagoga **Dejana Bravničarja** (1937–2018). V svoji dolgi in uspešni karieri je zapustil nedvomno največ. Iz kar šestih obsežnih in tehtnih priloženih knjižic avtorja dr. Boruta Smrekarja razberemo, da se je sin slov. skladatelja Matije Bravničarja (1897–1977) po študiju violine na ljubljanski *Akademiji za glasbo* (diplomiral je 1957) izpopolnjeval pri slovitem ukrajinsko-ruskem violinistu Davidu Ojstrahu (1908–1974) v Moskvi (1957–1960) in Italijanki Pini Carmirelli v Rimu (1960–1961). Poleg zavidljive: bogate in raznolike ter obsežne umetniške kariere je vse od leta 1968 pa do upokojitve (2011) predaval violino na ljubljanski AG. Bil je član (*klavirskega*) *Tria Tartini* (A. Bertoneclj/klavir, D. Bravničar/violina in C. Škerjanec/violončelo). Največ pa je kot solist gostoval po vsej nekdanji Jugoslaviji in celem svetu: z orkestri, recitali ob spremljavah M. Lipovška in M. Pucelj in kot član *Tria Tartini* v Evropi in ZDA. Posnel je več plošč. V letih 1993–2001 je bil tudi dekan AG, med številnimi nagradami in priznanji pa je prejel *nagrado Prešernovega sklada* (1963) za svoje poustvarjalno delo, *zlato plaketo UL* (2010), *častno priznanje Akademije za glasbo UL* (2011) idr. Nastopati je začel že zelo zgodaj (kot čudežni otrok) in se uvrstil med najvidnejše slovenske soliste. Izvajal je dela iz svetovne literature, več slovenskih (mdr. tudi dela svojega očeta Matije B.) in jugoslovanskih skladb. Sedaj pa je neke vrste izboru številnih posnetkov v arhivu *RA SLO* sledila (po lanski beri kar petih plošč) še bera novih šestih. Če smo lani na tem mestu v zvezi s takrat novo koncertantno Bravničarjevo diskografijo pisali o (slovitih instrumentalnih) *koncertih*, je zdaj na vrsti nov izbor solistične, komorne pa spet koncertantne glasbe (z orkestrom). Pri predstavitvi tega kompleta sta z voditeljico M. Menart sodelovala eden od Bravničarjevih učencev in aktualni odgovorni urednik *Tretjega programa* – *Programa Ars RA SLO* violinist Matej Venier in Bravničarjeva vdova, tudi ena od mojstrovih učenk in ugledna slovenska violinska pedagoginja Dika Bravničar (roj. Smailović). Na prvi plošči

igra D. Bravničar solistična in komorna dela (s klavirjem; M. Lipovšek in L. Stanković) J. S. Bacha, N. Porpore, S. Prokofjeva, B. Bartoka, F. M. Veraciniija, P. I. Čajkovskega in N. Paganinija. Tudi druga plošča iz te Bravničarjeve *Antologije* prinaša solistična in komorna dela (s klavirjem; A. Bertoncely in M. Pucelj), ki so jih podpisali (ponovno) J. S. Bach, pa še W. A. Mozart, J. Brahms, F. Kreisler, P. d. Sarasate, C. Debussy, S. Prokofjev in E. Ysaÿe. Glasbena dramaturgija, kronologija in s tem slogovno zaporedje ter navsezadnje tudi celostna podoba vsake plošče posebej in celotnega kompleta je s tem kar najbolj zaokrožena. Tudi sam violinist raste od posnetka do posnetka, od avtorja do avtorja. Umetnik D. Bravničar pa nadaljuje (diskografski) umetniški credo na tretji plošči z deli večinoma komorne zasedbe (s klavirjem; M. Pucelj, A. Bertoncely in M. Lipovšek) in še z enim povsem solističnim violinskim delom izzveni v delih skladateljev G. Tartinija, M. Babnika, J. Brahmsa, E. Ysaÿeja. Četrta plošča je spet violinsko-orkestrska in prinaša troje del slovenskih skladateljev M. Bravničarja in L. M. Škerjanca: *Koncert za violino in orkester ter Fantasio rhapsodico* (oboje M. Bravničarja) in Škerjančev *Koncert za violino in orkester*. Violinista Bravničarja spremljata *Simfonični orkester RTV Ljubljana/Slovenija* (1 in 2 z dirigentom M. Horvatom) in *Orkester Slovenske filharmonije* (3, M. Munih). Tudi peta Bravničarjeva antologijska plošča je z orkestrsko spremljavo: sloviti Beethovnov *Violinski koncert* in Hindemithova *Komorna glasba* št. 4, op. 36, št. 3. Pri obeh delih spremlja violinista *Simfonični orkester RTV Ljubljana* z dirigentoma S. Hubadom in J. C. Casadesusom. Nič čudnega, saj je imel naš violinski as, virtuoz v zenitu svoje poustvarjalne kariere, na repertoarju kar 52 instrumentalnih koncertov. Zadnja, šesta cedejka *Antologije D. Bravničarja* pa prinaša izključno glasbo Dejanovega očeta in slov. skladatelja, prof. na ljubljanski AG in akademika Matije Bravničarja; skladbe z naslovi *Sonata in modo antico*, *Mladi koncertant*, *Fantazija*, *Elegia nocturna*, *Tango mouvements* in *Sonata* za violino solo več kot smiselno in vsebinsko zaokrožijo Bravničarjev diskografski splet. Na njem sodelujejo še pianisti, ki jih iz bogate Bravničarjeve koncertantne in snemalne kariere že poznamo: A. Bertoncely, L. Stanković in M. Pucelj.

Klasika – Skladbe za orkester, 2. del (na dveh zgoščenkah) že sama po sebi pove, da gre za neko nadaljevanje. To se je začelo v sodelovanju s *SIGIC* že leta 2015 za prvi del do 2017, ko je izšla prva tovrstna kompilacijska plošča. Zdaj pa so po besedah avtorja obsežnega esejja in kuratorja 2. dela dr. Gregorja Pompeta na vrsti nadaljevanje prvega dela, ki prinaša zgolj odlomke iz sicer obsežnih orkestrskih del slovenskih skladateljev M. Kogoja, D. Žebreta, S. Osterca, L. Lebiča, P. Ramovša, J. Ježa, U. Rojka in V. Globokarja. Pri tem je edinole L. Lebič zastopan z dvema deloma, sicer pa tale pregled pomeni dobršen in sodoben pregled razvoja slovenske orkestrske glasbe vse od moderne pa do dandanašnjega in aktualnega

časa. Otroški zborovski opus je predstavil mag. Matej Jevnišek, ki skrbi za glasbo na prvem radijskem programu in je obenem neke vrste kurator otroškega in mladinskega pevskega zbora *RTV Slovenija* s solisti in solistkami. Ena od njihovih dirigentk Anka Jazbec (drugi je Tomaž Pirnat) pa so zdaj z novo zbirko **Violinček 5** predstavili 19 novih otroških pesmi, pospremljenih z inštrumenti. Inštrumentalna spremljava je zdaj predstavljena z *Big Bandom* in *Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija*.

Ploščo dopolnjuje pesmarica z vsemi notnimi zapisi, vpisi harmonizacij in besedili pesmi (mag. Domen Prezelj). **Vse ptičice lepo pojo** pa je naslednji vokalni diskografski dosežek *Otroškega pevskega zbora RTV Slovenija* (dirigentka A. Jazbec), tokrat skupaj z aranžmaji in spremljavo harmonikarja in pianista Janeza Dovča in multiinstrumentalista Boštjana Gombača. V (priložnostnem) ansamblu pa igrata še Goran Krmac in Gregor Volk. Teh 13 pesmi ima v spremljevalni knjižici objavljena samo besedila pesmi. **Iucundus**¹ je zgoščenka *ZKP RTV Slovenija B. Gombača* in *Big Banda RTV Slovenija* z mojstroma N. Mureškičem in Nino Strnad ter z dirigentom L. Krajčanom.

Kot so v založbi sami zapisali, je teh 11 skladb magičen in mističen dosežek; kar zagotovo velja skoraj vsakič, ko je zraven naš multiinstrumentalist in skladatelj glasbe za gledališče, film in TV B. Gombač, mdr. tudi Prešernov nagrajenec (2017). Ta posnetek pa je bil napravljen v ljubljanskem *SiTi Teatru BTC*.

Pri omenjenem celotnem izdanem diskografskem paketu *ZKP RTV Slovenija 2018–2019* so sodelovali številni sode-

¹ Iucundus (lat.): veselost, vever, vesel, prijeten, ljubek, radosten, priljubljen ... (»[K]ar je bila vsekakor rdeča nit pri koncertu, če govorimo o zvoku in o mojem pristopu k spreminjanju zvoka, nam vsem dobro znanega Big Banda RTV Slovenija. Za večino članov je ta projekt še vedno navdihujoč in vseh sedem koncertov smo odigrali z žarom, ki je občinstvo navdušilo do stoječih ovacij.« še dodatno razlaga B. Gombač; e-pismo z dne, 1. 3. 2019; hrani avtor).

lavci, šefi in uredniki med 1. in 3. (radijskim) programom, (glasbeni) producenti in tonski mojstri, njihovi asistenti in oblikovalci, izdelovalci masteringov in pisci besedil, fotografi in prevajalci in še mnogi drugi (koproducenti, posamezniki, sodelavci ...): Anton Dežman, Leon Engelman, Gregor Forjanič, Smiljan Greif, Anton Jurca, Miran (in ne Milan!) Kvartič, Marija Ostaševski, Matjaž Prah, Janja Velkavrh (glasbeni producenti), Rado Cedilnik, Matjaž Culiberg, Janez Debeljak, Sergej Dolenc, Dare Ibrahimkadić, Miha Jaramaz, Miran Kazafura, Peter Križ, Mitja Krže, Darko Kukovič, Jože Lap, Matjaž Mastnak, Cole Moretti, Miha Ocvirk, Rudi Omota, Aleks Pirkmajer Penko, Metka Rojc, Gregor Samar,

Bojan Stopar, Matjaž Šercelj, Branko Škrajnar, Borut Turk, Vladimir Tušek, Gašper Vodlan in Branko Žnidaršič (tonski mojstri), Urška Čop Šmajgert, mag. Matej Jevnišek, Stane Kocutar, Robert Levstek, Mojca Menart, mag. Rudi Pančur, Gregor Pirš, dr. Andrej Stopar, mag. Matej Venier (uredniki), Žiga Culiberg, Rada Kikelj Drašler, Samo Laharnar in *Camera, d.o.o.*, Eda Pavletič, Marko Radosavljevič (oblikovalci), Zarja Menart (avtorica ilustracij), arhiv družine Bravničar, Slawomir Grenda, Bojan Mihalič (fotografi), Klemen Mihačič (redaktor), Miro Prljača (digitalna montaža in editing) idr. Gre očitno za še en izdajateljski in založniški cvetober, ki je nekako že kar nekaj desetletij sinonim za izdaje oz. izdelke omenjene založbe, sodelovali so dr. Gregor Pompe (izbor skladb), M. Menart in Viktor Škedelj Renčelj (strokovna sodelavca), dr. Borut Smrekar, dr. G. Pompe in Maia Juvanc (avtorji besedil), Philip Burt, Saša Grčman, Monika Jerič, Darja Tasič, (lektorji), Tatjana Dolanc, Neville Hall, Vid Hudrap, Steven Loy, Michael Manske, Anina Oblak in Tea Plaftak (prevajalci), mag. Domen Prezelj (notografija), Špela Drašler, Uroš Jurgec, Tadeja Vulc (vodje projekta) idr.

Vse izide so omogočili *Radio Slovenija – Prvi program* in *Program Ars, Glasbena produkcija* in *Radio Maribor (RC RTV Maribor) RTV Slovenija, SIGIC*, Dika in Dejan Bravničar, donatorji in sponzorji. Tako tudi tokratna bera sezone 2018/19 *ZKP RTV Slovenija* ni nič manjša, je kar obilna. Saj je tudi na teh ploščah spet zajet različen glasbeni repertoar, številni slogi in žanri, po pravilu naših, slovenskih izvajalcev. Med avtorji, torej skladatelji, je spet na prvem mestu *Slovenica*, ki pa ni edina.